

Régi mesterségek

A régi, **XX.** század eleji Magyarországnak voltak figurái, akik olyan szakmákat űztek, ame-

lyeket mára már rég elfeledtünk. Ki emlékszik már a jegesre, a kintornásokra vagy a pucceros asszonyokra? Munkájukat átvették a gépek, emlékük legfeljebb a könyvek lapjain él.

A KÁDÁR

Tekintélyes mesterség volt régen az övék. Jó módban is életek a kádárok. Hiszen a bortermelő vidékeken minden ősszel sok hordóra volt szükség, így volt munkájuk bőven. Régen fahordókban tárolták a bort. Abban szállították a kereskedők is a messzi országokba, oda, ahol nem termett meg a szőlő: vízen, például a Dunán nyugat felé Ausztriába, Németországba, vagy tengelyen, azaz lovas kocsin északnak föl Lengyelországba, keletnek Oroszországba.

A MOLNÁR

Amikor véget ért az aratás, és zsákokba került a búza, volt már munkája bőven a molnárnak. A gazdák gabonával megrakott szekereikkel siettek a malomba lisztet őröltetni. Duruzsolt is aztán szorgalmasan a malom, a molnármester a legényével egyfolytában öntögette a zsákok tartalmát a garatra.

A FAZEKAS

Nehéz mesterség volt régen a fazekasoké. Megerőltető dolog a földdel dolgozni, taposni, gyúrni az agyagot nap mind nap. De a mesterség megtanulása is fáradtságosabb volt más mesterségénél, mert sokat kellett a korongolást gyakorolni. Mégis leginkább szegény emberek voltak a fazekasok.

A MÉZESKALÁCSOS

Bábosoknak, mézesbábosoknak is mondták régen ennek a finom, illatos süteménynek a készítőit. Süteményeik ugyanis legtöbbször valamilyen bábút formáztak: pólyásbabát, huszárt, betyárt, lányt. Legeslegtöbbször pedig szívet. Vásárokon, búcsúkon, piacokon árusították. Hogy megörült az a kisgyerek, aki szüleitől mézeskalács huszárt kapott ajándékba! A legjobb vásárfia volt.

A TAKÁCS

A szép textíliák mestere a takács. Sző, fon, ahogy a szólás mondja. Díszes abroszokat, terítőket, szőnyeget, mindenféle asztali és ágyi ruhát készített. Sok végvásznat megszőtt a falusi háztartások számára, amiből az asszonyok aztán maguk szabták ki a lepedőket, törülközőket, és megvarrták a család alsóruháit, az ingeket, gatyákat, alsószoknyákat.

A SZŰCS

Állatbőrből készültek régen a jó meleg téli ruhák, a bundák, mellények és lábbelik. A bőr kikészítéséhez sokan értettek. Legfőképpen a pásztorok, hiszen ők éltek az állatok mellett, számukra kézenfekvő volt, hogy a húruk, tejük mellett az állatok bőrét is feldolgozták és hasznosították. De bőrrel dolgoztak a tímárok, a vargák is. A legrangosabb bőrmívesek azonban a szűcsök voltak.

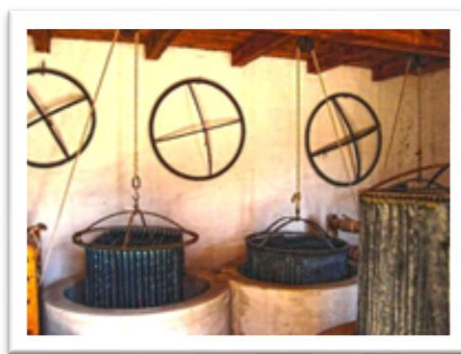
A PÁSZTOR

Szabad emberek voltak régen a pásztorok. Egész évben övék volt a legelő, a rét, a puszta. Széltében-hosszában bejárták a határt, állataiknak mindig a legzöldebb fűvet, a legfrissebb legelőt keresték. Hadd hizzon a jószág!

A KÉKFESTŐ

Fáradtságos munka volt a kékfestés régen, amikor még kis műhelyekben kézi szerszámokkal dolgoztak a mesterek, a kékfestők. Naphosszat görnyedtek a festőkádak felett, mintázták, szárították, vasalták végszámmra a vásznakat. De micsoda boldogság volt aztán, hogy örült a mester a vásárban, amikor az asszonyok elégedetten válogattak a kelméi közt, dicsérték kék színüket, mintáikat – ha jó vásárt csinált a vevő és eladó.

AZ ÁCS

A háztetők fa- és gerendaszerkezetét az ácsok készítik. Ma is van munkájuk bőven az építkezéseken. De mennyivel több és többféle volt egykor, amikor még nem ismerték a műanyagot, nem használtak vasbetont, és rengeteg fából készült eszköz és tárgy vette körül az embereket az otthonukban és a gazdaságban.

A PÉK

A hagyomány szerint Péter-Pál napján, tehát június 29-én, megszakad a búza töve, és kezdődik az aratás. Nagy munka volt a betakarítás akkor, amikor még kézi erővel, kaszával vágta le az érett gabonát. De örült is aztán a gazda és háza népe, a molnár meg a pék. Újra megteltek a zsákok liszttel, és sültetett az új kenyér.

Találd Ki? Érdeemes

❶ Mit csinál egy vincellér?	Szőlőskertek kezelésével és megőrzésével foglalkozik.
❷ Mivel foglalkozott a kucséber?	Édességet és ajándéktárgyat árult
❸ Mit csinált a pákász?	Halászott, vadászott, gyűjtögetett
❹ Mivel foglalkozott a bognár?	Kerékgyártással
❺ Mivel foglalkozott a tőzsér?	Állatkereskedelemmel
❻ Mit csinált a tímár?	Állatbőröket cserzett
❼ Mit csinált a csapó?	Gyapjút tisztított
❽ Mivel foglalkozott a taplász?	Taplógombából készített használati tárgyakat
❾ Mit csinált a gerencsér?	Agyagedényeket készített